

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 147/2021-71

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 32 C 18/2018 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 32 C 18/2018 **boli porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Prešov **prikazuje** v konaní vedenom pod sp. zn. 32 C 18/2018 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľom **priznáva** finančné zadosťučinenie **1 000 eur** každému z nich, ktoré **je** Okresný súd Prešov **povinný** zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Prešov **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. novembra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 C 18/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou podanou na okresnom súde 19. apríla 2018 (sťažovatelia nesprávne uvádzajú dátum 17. apríla 2018, pozn.) domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy voči žalovanej [REDAKOVANÉ]. Uvádzajú, že okresný súd vec prejednal na pojednávaniach (24. mája 2019, 28. mája 2020 a 31. júla 2020), a hoci konajúci súd vo veci uskutočňuje úkony, tieto sťažovatelia považujú za neefektívne, keďže od podania žaloby ubehol dostatok času na dosiahnutie meritórneho rozhodnutia. V dôsledku neefektívnej a nesústredenej činnosti okresného súdu a jeho neodbornosťou (ktorá sťažovateľmi nie je bližšie špecifikovaná) dochádza k predĺženiu trvania súdneho sporu, čím sa navyšujú aj náklady sťažovateľov vynaložené na vedenie súdneho sporu. Sťažovatelia pomerne rozsiahlo uvádzajú, v čom spočíva naplnenie predpokladov prípustnosti nimi podanej ústavnej sťažnosti a v čom vidia splnenie predpokladov na vyslovenie porušenia práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov, poukazujúc na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“). V podstatnej časti svojej ústavnej sťažnosti poukazujú na to, že napadnuté konanie je poznačené zbytočnými prietahmi, keďže ani po viac ako 3 rokoch a 6 mesiacoch od jeho začatia nie je vo veci vydané právoplatné meritórne rozhodnutie. Svoju ústavnú sťažnosť doplnili písomnými podaniami z 30. novembra 2021, 3. januára 2022 a 21. februára 2022 a 21. apríla 2022, obsah ktorých je v zásade totožný, zameraný na numerické vyjadrenie trvania súdneho sporu ku dňu koncipovania toho-ktorého písomného podania a s dôrazom na to, že ústavný súd má pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti vziať do úvahy celkovú dĺžku súdneho konania (s opakovaným poukázaním na judikatúru ESLP).

3. Sťažovatelia pre (i) nehospodárnosť, (ii) neefektívnosť a (iii) nesústredenosť a z dôvodu neprimeranej dĺžky napadnutého konania vedenom na okresnom súde ako súde prvej inštancie žiadajú ústavný súd, aby nálezom vyslovil porušenie sťažovateľmi namietaných práv, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, priznal každému zo sťažovateľov primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 eur a náhradu trov konania.

4. Uznesením č. k. I. ÚS 147/2022 z 9. marca 2022 prijal ústavný súd podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľov v celom rozsahu na ďalšie konanie.

5. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov, doložených príloh a obsahu súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podali sťažovatelia ústavnú sťažnosť, v ktorej namietajú neprimeranú a ústavne neakceptovateľnú dĺžku napadnutého konania trvajúceho takmer štyri roky na jednej inštancii všeobecných súdov. Zdôrazňujú, že okresný súd sa prejednávanej vecou dostatočne nezaoberal a neodborným vedením súdneho sporu (čo bližšie nevysvetľujú) nesie plnú zodpovednosť za absenciu meritórneho rozhodnutia v kontexte celkovej dĺžky súdneho konania. Vec podľa sťažovateľov nevykazuje žiadnu zložku právnej, faktickej či akejkoľvek inej zložitosti súdneho konania, ide o bežný prípad uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá sťažovateľom vznikla v dôsledku úmrtia ich blízkej osoby. Poukazujúc na početnú judikatúru ústavného súdu, ako aj na rozhodnutia ESLP vo vzťahu k sťažovateľmi namietaným právam, títo zdôrazňujú, že celková dĺžka súdneho sporu nezodpovedná požiadavke dosiahnutia rozhodnutia veci v primeranom čase a tým aj odstránenia právnej neistoty sťažovateľov.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu

7. Okresný súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti č. k. 1 SprO/1295/2021 z 19. novembra 2021 odkázal vo vzťahu k vecnej stránke ústavnej sťažnosti na pripojené vyjadrenie zákonného sudcu [REDAKOVANÉ], súčasťou ktorého je aj chronologický prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní.

7.1. Konajúci sudca uviedol, že vec mu bola pridelená po predchádzajúcej zákonnej sudkyňi 3. novembra 2020 a k postupu súdu do tohto času sa nevie vyjadriť. Vzhľadom na pandemickú situáciu a s tým súvisiace opatrenia, ako aj skutočnosť, že ide náročnú vec s potrebou jej naštudovania (súdny spis má viac ako 700 strán pozn.), bol nariadený termín pojednávania na 29. marec 2021, ktorý bol zrušený z dôvodu na strane právneho zástupcu intervenienta. Vec bola následne prejednaná na pojednávaní 28. mája 2021 a 8. novembra 2021, medzitým bolo nutné odročiť dva termíny riadne nariadených pojednávaní (19. júla 2021 a 27. septembra 2021). Keďže bol podaný návrh na výsluch znalca, pojednávanie vo veci sa bolo nariadené na 14. január 2022.

7.2. Po prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie na výzvu ústavného súdu zákonný sudca v doplnení svojho vyjadrenia z 29. marca 2022 uviedol aktuálny stav napadnutého konania, v ktorom bola na návrh sporových strán predložená prejudiciálna otázka a konanie je podľa § 162 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prerušené.

III.2. Replika sťažovateľov

8. Sťažovatelia vo svojej replike zo 6. apríla 2022 zotrvali na skutkovej, vecnej a právnej argumentácii obsiahnutej v podanej ústavnej sťažnosti. Podľa sťažovateľov sa okresný súd vo svojom vyjadrení sústreďuje prevažne na chronológiu a postupnosť úkonov, ktoré boli uskutočnené v napadnutom konaní, avšak nedochádza k vyvráteniu akýchkoľvek tvrdení sťažovateľov. V priebehu vedenia súdneho sporu je možné vidieť početné, i keď krátkodobé prietahy zo strany okresného súdu, hlavne vo vzťahu k nariadeniu a odročeniu termínov pojednávania s časovými odstupmi, ktoré nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať. Sťažovatelia uvádzajú, že okresný súd ešte pred vypuknutím pandémie COVID-19 odročil pojednávanie uskutočnené 24. mája 2019 na 25. október 2019. Za ústavne neprijateľné považujú sťažovatelia aj odročenie pojednávania z 31. júla 2020 na 11. december 2020 (počas obdobia pandémie COVID-19, pozn.), keďže uvedené časové odstupy zbytočne predlžujú súdne konanie. K argumentom týkajúcim sa zmeny zákonného sudcu sťažovatelia uvádzajú, že dlhodobú nečinnosť porušovateľa nemôže ospravedlniť ani nedostatočné personálne obsadenie súdu (porušovateľa) ani veľké množstvo nerozhodnutých prípadov, či iné dôvody v súvislosti s organizáciou súdu a pracovnou vyťaženosťou. Svoje tvrdenia doplnili podporne aj o citáciu rozhodnutí ESĽP i ústavného súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Predmetnom posúdenia ústavného súdu bol v danom prípade postup okresného súdu v napadnutom konaní z hľadiska existencie a príčin vzniku zbytočných prietahov, a teda či jeho postupom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a tiež ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru ESĽP vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) a s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok ESĽP vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96) zohľadňuje vo svetle okolností konkrétneho prípadu tri základné kritériá, ktorými sú

(1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (rozsudok ESLP vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko, m. m. II. ÚS 32/02, III. ÚS 241/2017, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií preto ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

13. Pokiaľ ide o prvé kritérium, t. j. právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je rozhodovanie o nároku sťažovateľov na náhradu škody v podobe nemajetkovej ujmy, čo možno v zásade zaradiť medzi bežnú a pravidelnú agendu všeobecných súdov. Do popredia však výrazným spôsobom vystupuje skutková náročnosť prerokovávanej veci, ktorá vyplýva z nevyhnutnosti zložitého znaleckého dokazovania (dopravná nehoda vrtuľníka, jeho pád a následná smrť, pozn.), a v priebehu súdneho sporu vznesená požiadavka aplikácie noriem Európskej únie či medzinárodného práva (k tomu pozri bod 15 odôvodnenia tohto nálezu).

14. Ďalším ústavným súdom posudzovaným kritériom je správanie sťažovateľov v napadnutom konaní. V danom prípade ústavný súd pri skúmaní obsahu spisu okresného súdu nezistil také správanie sťažovateľov ako strany sporu, ktoré by bolo možné hodnotiť ako významný faktor prispievajúci k celkovej dĺžke napadnutého konania. Na druhej strane možno sťažovateľom vytknúť ich pasívny prístup k formulovaniu prejudiciálnej otázky po pojednávaní 14. januára 2022, ktoré v súdom určenej 10-dňovej lehote nepredložili, a hoci predbežnú otázku formuluje predovšetkým súd a nie je návrhom sporových strán viazaný, bolo od sťažovateľov potrebné poskytnúť mu primeranú súčinnosť, ak sa predloženia predbežnej otázky sami domáhali.

15. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní ako tretie kritérium pre posúdenie vzniku zbytočných prietahov. Z prehľadu úkonov je zrejmé, že okresný súd v počiatkovej fáze konania realizoval všetky nevyhnutné úkony spojené s podaním žaloby sťažovateľov v zmysle § 167 CSP. Aj keď okresný súd aj v ďalšom priebehu súdneho konania realizoval procesné úkony doručovania podaní sporovým stranám priebežne, prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo po viac ako roku od podania žaloby (24. mája 2019). Ďalšie pojednávania boli okresným súdom síce nariadované v primeraných časových intervaloch (25. október 2019, 19. február 2020, 27. máj 2020, 31. júl 2020, 11. december 2020, 29. marec 2021, 28. máj 2021, 19. júl 2021, 27. september 2021, 8. november 2021, 14. január 2022, pozn.), avšak z dôvodov na strane súdu, strán sporu a intervenienta boli opakovane odročované, čím sa reálne prejednanie veci značne oddialilo (pojednávania uskutočnené 24. mája 2019, 31. júla 2020, 28. mája 2021, 8. novembra 2021, 14. januára 2022). V napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom dosahujúcim ústavnoprávnu intenzitu, ktoré boli spôsobené nečinnosťou okresného súdu v období od 31. júla 2020 do 28. mája 2021 (zmena zákonného sudcu, pozn.). Po zmene zákonného sudcu (október 2020) postupoval okresný súd vo veci bez prietahov, keď po prejednaní veci na pojednávaní 14. januára 2022 (výsluch znalca, pozn.) rozhodol o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP a uznesením z 29. marca 2022 (právoplatné 5. apríla 2022) formuloval otázky Súdnemu dvoru Európskej únie. Overením aktuálneho stavu napadnutého konania ústavný súd konštatuje, že na vec sa vzťahujúci súdny spis bol 13. apríla 2022 predložený Súdnemu dvoru Európskej únie na účel vyriešenia prejudiciálnej otázky a nachádza sa tak mimo dispozície okresného súdu.

16. Ústavný súd nemôže na tomto mieste opomenúť okolnosti objektívne smerujúce k predĺženiu napadnutého konania, akými sú náročnosť znaleckého dokazovania a prednesené návrhy sporových strán k formulácii prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (uznesenie z 29. marca 2022, pozn.) vo vzťahu k aplikácii nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 z 21. apríla 2004 o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a prevádzkovateľov lietadiel a Dohovoru o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu, uzavretého v Montreale 28. mája 1999. Práve osobitosť konkrétneho prípadu sťažovateľov si vyžaduje od konajúceho súdu náležité vysporiadanie sa s otázkou zodpovednosti žalovaného za spôsobenú ujmu na zdraví v kontexte aplikácie právnych predpisov Európskej únie a noriem medzinárodného práva, čo bez ďalšieho možno považovať za významný faktor ovplyvňujúci náročnosť vedenia súdneho sporu.

17. Ústavný súd konštatuje, že priebeh napadnutého konania bol v rokoch 2020 a 2021 nepochybne poznačený aj objektívnou skutočnosťou spojenou s pandemickou situáciou spôsobenou ochorením COVID-19 a naň nadväzujúcimi zákonnými obmedzeniami vydanými v záujme zamedzenia šírenia tohto ochorenia, čo vzal ústavný súd pri rozhodovaní do úvahy pri ustálení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

18. Pokiaľ ide o bližšie nešpecifikovanú námietku sťažovateľov o neefektívnom, neodbornom či laxnom prístupe okresného súdu k prejednávanej veci, ústavný súd konštatuje, že v postupe okresného súdu nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by naznačovala pasivitu alebo neodborné vedenie sporu, a preto uvedené tvrdenie sťažovateľov považuje len za všeobecnú frázu a súčasť ich sťažnostnej argumentácie.

19. S ohľadom na už zmienenú nečinnosť okresného súdu v trvaní takmer jedného roka ústavný súd uzatvára, že okresný súd nie celkom postupoval v napadnutom konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná. Je zrejmé, že procesný postup okresného súdu v napadnutom konaní nie vždy smeroval efektívne k rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľov, a preto nie je zlučiteľný s ich základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. právom na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote. Navyše, predloženie súdneho spisu Súdnemu dvoru Európskej únie objektívne indikuje, že meritórne rozhodnutie vo veci (čo i len na súde prvej inštancie) nemožno v dohľadnej dobe očakávať.

20. Po zohľadnení celkovej doterajšej dĺžky napadnutého konania (4 roky) a komplexnom posúdení všetkých okolností daného prípadu (predmetu konania, náročnosti dokazovania, správania sťažovateľov a postupu okresného súdu) tak ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli spôsobené zbytočné prieťahy, čím došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výrokovvej časti nálezu).

21. Nad rámec uvedeného ústavný súd nemôže nedodať, že ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená 5. novembra 2021 a následne sťažovateľmi doplnená už 30. novembra 2021, 3. januára 2022, 21. februára 2022 a 21. apríla 2022 (k tomu pozri bod 2 odôvodnenia tohto nálezu). Poukazuje na to, že sťažovatelia sa vo svojich písomných podaniach nezmenili o žiadnom ďalšom aktuálnom postupe okresného súdu v napadnutom konaní. Jedinou informáciou v týchto doplneniach ústavnej sťažnosti bolo len aktuálne matematické vyčíslenie dĺžky napadnutého

konania od podania žaloby, ktorú si ústavný súd tiež dokáže vypočítať. Natíska sa preto otázka zmyslu takéhoto podania s nulovou výpovednou či informačnou hodnotou. Takéto podanie sťažovateľov podľa obsahu (§ 39 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ústavný súd nepovažuje za doplnenie ústavnej sťažnosti, ale *de facto* za urgenciu na urýchlené rozhodnutie ústavného súdu, a to len 25 dní od podania ústavnej sťažnosti. Obdobne tak písomné podanie sťažovateľov adresované ústavnému súdu v čase po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a zároveň po podaní repliky sťažovateľov zo 6. apríla 2022 (podanie z 21. apríla 2022) s numerickým vyčíslením trvania dĺžky súdneho sporu „3 roky a 11,5 mesiacov“ a s poukazom na judikatúru ESLP považuje ústavný súd za nadbytočné, smerujúce k urýchleniu konania pred ústavným súdom. Keďže však nejde o konanie s osobitnou prioritou, je takýto tlak právneho zástupcu minimálne na hrane profesijnej etiky advokáta.

V.

Primerané zadost'učinenie a príkaz konať vo veci

22. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nie je v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd prikázal v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

23. Ústavný súd v danom prípade pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľov na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu. Berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľov a všetky okolnosti daného prípadu, majú na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 eur každému zo sťažovateľov za primerané finančné zadost'učinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľov nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

24. Ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Z citovaného znenia § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd nemá povinnosť, ale fakultatívne danú možnosť priznať úspešnému účastníkovi náhradu trov konania.

25. Sťažovatelia vyčísľili trovy konania na sumu celkom 1134,55 eur. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania a výpočte odmeny za právne služby ústavný súd vychádza z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 3, § 13a ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky. Aplikujúc citované ustanovenia vyhlášky a využijúc možnosť (ne)priznania trov konania, ústavný súd rozhodol tak, že sťažovateľom priznal náhradu trov konania za 2 úkony právnej služby uskutočnené v roku 2021 á 181,17 eur a režijný paušál dvakrát á 10,87 eur (príprava

a prevzatie veci, podanie ústavnej sťažnosti) v sume 384,08 eur. Repliku sťažovateľov zo 6. apríla 2022 s prihliadnutím na jej obsah nevyhodnotil ústavný súd ako podanie relevantné pre jeho rozhodnutie a náhradu trov sťažovateľom za ňu nepriznal. Trovy konania spolu 384,08 eur navýšené o daň z pridanej hodnoty 20 %, ktorej je právny zástupca sťažovateľov platiteľom (§ 18 ods.3 vyhlášky), predstavujú sumu celkom 460,90 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

26. Hoci ide o prípad súčasného zastúpenia viacerých sťažovateľov, ústavný súd, vychádzajúc z § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde, berúc do úvahy značne všeobecný a neadresný obsah predloženej ústavnej sťažnosti a jej doplnení, ktoré načrtol v bode 21 odôvodnenia tohto rozhodnutia, priznal sťažovateľom nárok na náhradu trov konania vo výške, aká by im patrila v prípade zastúpenia jedného sťažovateľa, teda vo výške 460,90 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

27. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP), a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. júna 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu